

Avdelningarnas anslag 1943:

				Ej förbru-	Överskri-
				kat	anslag
<i>Avd. för Mekanik:</i>					
Saldo från 1942		621	29		
Omkostnader	1 918	45			
Anslag	1 650	—			
Avkastning från					
Nils Fredrikssons fond	103: 90	1 753	90	164	55
				456	74
<i>Avd. Svenska Elektroingenjörssören:</i>					
Saldo från 1942		1 404	37		
Omkostnader	2 277	—			
Anslag	1 650	—	627	—	777 37
<i>Avd. för Väg- och Vattenbyggnadskonst:</i>					
Saldo från 1942		—	507	30	
Anslag	1 650	—			
Avkastning från Wolmar					
Fellenius Teknologfond	111: 75				
Bidrag från Väg- och					
Vattenbyggarnas fond	2 522: 06	4 283	81		
Omkostnader	3 776	51	507	30	
<i>Avd. för Kemi och Bergsvetenskap:</i>					
Saldo från 1942		—	296	94	
Anslag	1 650	—			
Omkostnader	1 271	72	378	28	81 34
<i>Avd. för Svenska Arkitektföreningen:</i>					
Saldo från 1942		46	48		
Omkostnader	1 989	75			
Anslag	1 650	—	339	75	293 27
<i>Avd. för Skeppsbyggnadskonst:</i>					
Saldo från 1942		147	91		
Anslag	800	—			
Omkostnader	702	90	97	10	245 01
<i>Avd. för Teknisk Undervisning:</i>					
Saldo från 1942		642	28		
Omkostnader	306	—			
Anslag	300	—	6	—	636 28
<i>Avd. för Industriell Ekonomi o. Org.:</i>					
Anslag	750	—			
Avkastning från					
Nils Fredrikssons fond	103: 90	853	90		
Omkostnader		841	38	12	52
<i>Avd. för Grafisk Teknik:</i>					
Saldo från 1942		277	54		
Omkostnader	738	40			
Anslag	400	—	338	40	60 86
<i>Avd. för Teknisk Fysik:</i>					
Saldo från 1942		24	04		
Omkostnader	743	25			
Anslag	300	—	443	25	419 21
Kronor				2 209	26 773 34

Årsberättelse över Svenska Teknologföreningens klubb nämnds verksamhet år 1943.

Svenska Teknologföreningens klubb nämnd får härmed avgiva följande berättelse för år 1943.

Svenska Teknologföreningens klubb nämnd har under året utgjorts av civilingenjören NILS LUNDQVIST, ordförande, civilingenjören SUNE EWERDAHL, sekreterare, samt civilingenjörerna STIG GÖTHLIN, BERNT WALLIN och OLLE WÄGEUS.

Nämnden har under året hållit sex protokollförda sammanträden.

På uppdrag av föreningens styrelse har nämnden till klubbmästare för föreningen utsett civilingenjören OLLE WÄGEUS och till vice klubbmästare civilingenjören EYVIND BORTHEN.

I skrivelse till föreningen den 9 januari har nämnden framfört vissa synpunkter, som nämnden ansåg borde beaktas vid behandlingen av frågan om bildandet av ett hela landet omfattande ingenjörsförbund.

I skrivelser den 10 mars och den 27 oktober till föreningens samtliga klubbmästare har nämnden för att fullfölja sitt uppdrag att verka för ökad trevnad vid föreningens och avdelningarnas sammanträden begärt klubbmästarnas medverkan i nämndens arbete att lägga upp ett register över de föreningsmedlemmar, som äga några sällskapliga talanger och som äro villiga att bidra till trevnaden vid sammanträdena. Strävandena ha emellertid icke krönts med önskvärd framgång.

Den 8 november anordnade nämnden ett sammanträde, till vilket avdelningarnas ceremonimästare och klubbmästare inbjudits, för att diskutera de erfarenheter, som gjorts, sedan nämnden den 10 juni 1942 anordnade ett liknande sammanträde och för att diskutera nya uppslag till ökning av trevnaden vid sammanträdena samt för att stärka samhörighetskänslan hos dem, som närmast ha att ansvara för denna trevnad.

På grundval av de synpunkter och förslag, som framfördes vid sammanträdet, ingick nämnden till föreningens styrelse med en skrivelse den 4 december med vissa nya förslag rörande föreningens verksamhet innebärande bland annat

att åt nämnden skulle uppdragas att på lämpligt sätt undersöka intresset inom föreningen för viss idrottsverksamhet av motionskaraktär samt sedermera inkomma till styrelsen med preciserade förslag med ledning av de resultat, var till undersökningen kunde giva anledning;

att en kommitté skulle tillsättas med uppdrag att med anlitande av specialister på området genomföra en undersökning av föreningsledamöternas önskemål rörande föreningslivet samt

att försök skulle göras att anordna sammanträden i samband med gemensam lunch.

I enlighet med nämndens förslag beslöt styrelsen vid sammanträde den 9 december (§ 232)

att uppdraga åt nämnden att undersöka intresset inom föreningen för nämnd idrottsverksamhet och därefter eventuellt inkomma med preciserade förslag;

att uppdraga åt nämnden att i samråd med presidiet uppgöra program för en undersökning om önskemål rörande utveckling av föreningsverksamheten, varvid kostnaderna för undersökningen skulle begränsas till högst 1 000 kronor samt

att fästa avdelningarnas uppmärksamhet på förslaget om lunchsammanträden och att beträffande föreningens allmänna sammankomster hålla förslaget i minne.

Dessutom tillskrev nämnden samtliga avdelningsstyrelser den 22 december angående lämpligaste sättet att ordna anmälningarna till supéerna efter sammanträdena liksom ock de middagar, som ibland bruka föregå sammanträdena. Vidare hemställde nämnden, att klubbmästarna måtte beredas möjlighet att deltaga i styrelsesammanträdena i de avdelningar, där detta icke var brukligt.

Vid anordnandet av den bankett, som den 24 mars ägde rum i Gyllene salen i Stadshuset i samband med föreningens årsmöte och den i anslutning här till anordnade ingenjörsvveckan, biträdde nämnden föreningens årsmötesbestyrelse. Erfarenheterna från dessa arrangemang ha sammantagits i en promemoria den 10 maj, vilken överlämnats till föreningen.

Den 26 maj anordnade nämnden på Tekniska Högskolans studentkårs kårhus en sammankomst med teknologerna i fjärde årskursen för att informera dem om Svenska Teknologföreningen. Sammankomsten var välbesökt och i allo lyckad. Föreningens ordförande talade om vad STF vill och fil. dr ERIK LINDER höll föredrag om Tekniskt och kulturellt framåtskridande. Vidare medverkade MARGARETA KJELLBERG med sång.

Nämnden har under året anordnat bridgeaftnar på föreningens lokaler varje sammanträdesfri onsdag. Intresset härför har i stort sett varit detsamma som under föregående år. På grund av den omfattning, denna verksamhet fått, har nämnden utsett en särskild bridgekommitté på tre personer, som anförtrotts ledningen härav.

Nämndens ledamöter ha även under detta år bland ingenjörer verkat för ökad anslutning till föreningen.

Stockholm den 30 december 1943.

NILS LUNDQVIST.

Ordf.

Sune Ewerdahl.

Skr.

Berättelse över Svenska Teknologföreningens Avdelnings för Mekanik verksamhet under år 1943.

Antalet ledamöter inom Avdelningen för Mekanik var vid årsskiftet 1943/1944 1 063 st., innebärande en ökning med 40 st. Under året ha 56 personer genom inval eller genom anmälan vunnit inträde i avdelningen.

Såvitt känt ha 16 medlemmar i Avdelningen för Mekanik under år 1943 avlidit.

Styrelse och funktionärer.

Avdelningens styrelse har under året haft följande sammansättning:

Ordförande:	Överdirektör RYNO LUNDQUIST.
Vice ordförande:	Civilingenjör AXEL THEORELL.
Sekreterare:	Civilingenjör Bo BREDBERG.
Vice sekreterare:	Civilingenjör GREGORY LJUNGBERG.
Övriga ledamöter:	Professor MATTS BÄCKSTRÖM. Professor GUSTAV BOESTAD. Civilingenjör HARALD ALMQUIST. Generaldirektör GUNNAR ASTE.

Styrelsen har under året sammanträtt 9 gånger.

Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse ha varit:

Ord. ledamöter:	Civilingenjör AXEL THEORELL och Civilingenjör JOSEF EDLUND.
Suppleant:	Civilingenjör GREGORY LJUNGBERG,

Övriga funktionärer ha varit:

Ceremonimästare:	Civilingenjör ULF BOYE.
Klubbmästare:	Civilingenjör BROR LÖFGREN.
Vice klubbmästare:	Civilingenjör FRED LIND.

Avdelningens representant i Svenska Teknologföreningens biblioteks-nämnd har under det gångna året varit civilingenjör TOM NORDENSSON.

Sammanträden.

Avdelningen har under år 1943 sammanträtt 9 gånger, inberäknat värmötet i Södertälje.

De ordinarie sammanträdena ha varit: den 19 januari, den 9 februari, den 9 mars, den 6 april, den 14 september, den 9 november och den 14 december. Samtliga dessa sammanträden ha hållits på Svenska Teknologföreningens lokal, Brunkebergstorg 20, liksom årsmötet den 9 oktober.

Avdelningens vårmöte försiggick i Södertälje den 11 maj med besök på AB Scania Vabis och AB Svenska Maskinverken, varvid bl. a. demonstrerades hur stridsvagnar och moderna terrängvagnar tog sig fram i svår skogsmark. På kvällen voro avdelningens medlemmar bolagens gäster vid en utomordentlig middag på Stadshotellet.

Avdelningens julsammanträde firades med traditionell utdelning av Luciaorden men också med nya inslag av teknologisk humor.

Föredrag.

Under året ha följande föredrag hållits:

Den 19 januari: Dr-ingenjör KARL BONTHRON: *»Sintrad hårdmetall och dess praktiska användning»*.

Den 9 februari: Dr S. BRENNERT lämnade ett kort meddelande om *»spåncentrifugering med varmluftcirkulation»*.

»Behovet av spänningsutlösande resp. normaliserande glödning vid svetsade konstruktioner av mjuka kolstål». Ingenjör ELIS HELIN behandlade ämnets allmänna och teoretiska innebörd. Överingenjör ERIK LARSSON redogjorde för praktiska erfarenheter från AB Lindholmens Varv.

Vidare redogjordes för praktiska erfarenheter av ingenjör E. ERIKSSON från Degerfors Järnverks AB, civilingenjör M. ÅKESSON från Asea, diplomingenjör O. HALLSTRÖM, överingenjör G. EDLING och ingenjör AXEL HANSSON.

Föredrag och inlägg voro ordnade av svetskommittén.

Den 9 mars: *»Standardisering»*.

Dr H. TÖRNEBOHM inledde standardiseringsdiskussionen med en resumé över standardiseringens utveckling i Sverige.

Inlägg i standardiseringsfrågan gjordes av direktör O. HALLSTRÖM, ingenjör E. FORNANDER, bergsingenjör F. LINDGREN, ingenjör H. SPIEGELBERG och civilingenjörerna C. A. WERNHOFF, M. VIGBORG och T. WYKMAN.

Den 6 april: Överingenjör ALBERT ENGVALL: *»Tillverkning av kontorsmaskiner»*. Filmföreläsning.

Den 11 maj: Vid vårmötet i Södertälje demonstrerades AB Scania Vabis och AB Svenska Maskinverken. Ute i terräng visades stridsvagnar och moderna terrängvagnar. Direktör C.-B. NATHORST lämnade i ett tal vid middagen en överblick över Scania Vabis utveckling och väntade framtid.

Disponent DALIN berättade om Maskinverkens tillverkning.
Den 14 september: Civilingenjör E. GÖTHBERG: *»Oljedimma»*.
Civilingenjör E. BRATT: *»En ny axelkoppling»*.
Den 9 oktober: Dr-ingenjör GUSTAV MEYERSBERG: *»Die Knickung als Problem der Mechanik und der Werkstoffkunde in heutiger Beleuchtung»*.
Disponent KJELL SJUNNESON: *»Modern svensk linberedning»*.
Den 9 november: Professor MATTS BÄCKSTRÖM: *»Några för tekniken viktiga egenskaper hos fuktig luft»*.
Docent C. H. JOHANSSON: *»De fysikaliska grundvalarna vid fuktighetsvandring i väggar»*.
Professor H. EDENHOLM: *»En metod för teknisk beräkning av fuktighetsvandring i väggar»*.
Den 14 december: Intendent TORSTEN ALTHIN: *»En mekanikens stor-man som människa och ingenjör»* (DE LAVAL).

Kommittéer.

A. Standardiseringskommittéer.

Till Avdelningen har remitterats ett stort antal standardiseringsförslag, sammanlagt 15 st. För behandling av dessa har i varje särskilt fall tillsatts en kommitté.

Följande ärenden har sålunda under det gångna året expedierats.

SMS 237, betr. metriska gängor. Civilingenjör C. G. BRODÉN och ingenjör STURE WERNER.

SMS 238, betr. skruvnycklar för invändig sexkant. Civilingenjörerna C. G. BRODÉN och J. LARCÉN.

SMS 239, betr. brotchar. Styrelsen hänvisade till tidigare avgivet yttrande över SMS 214 år 1941.

SMS 240, betr. axelmutterar och låsbrickor. Civilingenjörerna GUSTAV ANDERSSON och GUSTAV BOESTAD.

SMS 241, betr. borrhussningar. Civilingenjör C. G. BRODÉN, överingenjör SVANTE LINDSTRÖM och civilingenjör STEN TIBERG.

SMS 242, betr. tecken och anvisningar för ytbeskaffenhet att användas på arbetsritningar. Särtrycket föranledde icke något yttrande.

SMS 243, betr. pressverktyg. Överingenjör SVANTE LINDSTRÖM och civilingenjörerna OLOV SVAHN och SÖLVE ZANDERS.

SMS 244, betr. kopplingsanordning mellan dragbil och släpfordon. Automobil- och motortekniska kommittén hade avgivit förslag till yttrande.

SMS 245, betr. vägghyvelskär. För Avd. för Mekanik undervisningsrådet N. FREDRIKSSON och för Avd. för Väg- och Vattenbyggnadskonst överingenjör N. VON MATERN.

De ordinarie sammanträdena ha varit: den 19 januari, den 9 februari, den 9 mars, den 6 april, den 14 september, den 9 november och den 14 december. Samtliga dessa sammanträden ha hållits på Svenska Teknologföreningens lokal, Brunkebergstorg 20, liksom årsmötet den 9 oktober.

Avdelningens vårmöte försiggick i Södertälje den 11 maj med besök på AB Scania Vabis och AB Svenska Maskinverken, varvid bl. a. demonstrerades hur stridsvagnar och moderna terrängvagnar tog sig fram i svår skogsmark. På kvällen voro avdelningens medlemmar bolagens gäster vid en utomordentlig middag på Stadshotellet.

Avdelningens julsammanträde firades med traditionell utdelning av Luciaorden men också med nya inslag av teknologisk humor.

Föredrag.

Under året ha följande föredrag hållits:

Den 19 januari: Dr-ingenjör KARL BONTHRON: *»Sintrad hårdmetall och dess praktiska användning»*.

Den 9 februari: Dr S. BRENNERT lämnade ett kort meddelande om *»spåncentrifugering med varmluftcirkulation»*.

»Behovet av spänningsutlösande resp. normaliserande glödning vid svetsade konstruktioner av mjuka kolstål». Ingenjör ELIS HELIN behandlade ämnets allmänna och teoretiska innebörd. Överingenjör ERIK LARSSON redogjorde för praktiska erfarenheter från AB Lindholmens Varv.

Vidare redogjordes för praktiska erfarenheter av ingenjör E. ERIKSSON från Degerfors Järnverks AB, civilingenjör M. ÅKESSON från Asea, diplomingenjör O. HALLSTRÖM, överingenjör G. EDLING och ingenjör AXEL HANSSON.

Föredrag och inlägg voro ordnade av svetskommittén.

Den 9 mars: *»Standardisering»*.

Dr H. TÖRNEBOHM inledde standardiseringsdiskussionen med en resumé över standardiseringens utveckling i Sverige.

Inlägg i standardiseringsfrågan gjordes av direktör O. HALLSTRÖM, ingenjör E. FORNANDER, bergsingenjör F. LINDGREN, ingenjör H. SPIEGELBERG och civilingenjörerna C. A. WERNHOFF, M. VIGBORG och T. WYKMAN.

Den 6 april: Överingenjör ALBERT ENGVALL: *»Tillverkning av kontorsmaskiner»*. Filmföreläsning.

Den 11 maj: Vid vårmötet i Södertälje demonstrerades AB Scania Vabis och AB Svenska Maskinverken. Ute i terräng visades stridsvagnar och moderna terrängvagnar. Direktör C.-B. NATHORST lämnade i ett tal vid middagen en överblick över Scania Vabis utveckling och väntade framtid.

Disponent DALIN berättade om Maskinverkens tillverkning.
Den 14 september: Civilingenjör E. GÖTHBERG: *»Oljedimma»*.
Civilingenjör E. BRATT: *»En ny axelkoppling»*.
Den 9 oktober: Dr-ingenjör GUSTAV MEYERSBERG: *»Die Knickung als Problem der Mechanik und der Werkstoffkunde in heutiger Beleuchtung»*.
Disponent KJELL SJUNNESON: *»Modern svensk linberedning»*.
Den 9 november: Professor MATTS BÄCKSTRÖM: *»Några för tekniken viktiga egenskaper hos fuktig luft»*.
Docent C. H. JOHANSSON: *»De fysikaliska grundvalarna vid fuktighetsvandring i väggar»*.
Professor H. EDENHOLM: *»En metod för teknisk beräkning av fuktighetsvandring i väggar»*.
Den 14 december: Intendent TORSTEN ALTHIN: *»En mekanikens stor-man som människa och ingenjör»* (DE LAVAL).

Kommittéer.

A. Standardiseringskommittéer.

Till Avdelningen har remitterats ett stort antal standardiseringsförslag, sammanlagt 15 st. För behandling av dessa har i varje särskilt fall tillsatts en kommitté.

Följande ärenden har sålunda under det gångna året expedierats.

SMS 237, betr. metriska gängor. Civilingenjör C. G. BRODÉN och ingenjör STURE WERNER.

SMS 238, betr. skruvnycklar för invändig sexkant. Civilingenjörerna C. G. BRODÉN och J. LARGÉN.

SMS 239, betr. brotchar. Styrelsen hänvisade till tidigare avgivet yttrande över SMS 214 år 1941.

SMS 240, betr. axelmutter och låsbrickor. Civilingenjörerna GUSTAV ANDERSSON och GUSTAV BOESTAD.

SMS 241, betr. borrhussningar. Civilingenjör C. G. BRODÉN, överingenjör SVANTE LINDSTRÖM och civilingenjör STEN TIBERG.

SMS 242, betr. tecken och anvisningar för ytbeskaffenhet att användas på arbetsritningar. Särtrycket föranledde icke något yttrande.

SMS 243, betr. pressverktyg. Överingenjör SVANTE LINDSTRÖM och civilingenjörerna OLOV SVAHN och SÖLVE ZANDERS.

SMS 244, betr. kopplingsanordning mellan dragbil och släpfordon. Automobil- och motortekniska kommittén hade avgivit förslag till yttrande.

SMS 245, betr. väghyvelskär. För Avd. för Mekanik undervisningsrådet N. FREDRIKSSON och för Avd. för Väg- och Vattenbyggnadskonst överingenjör N. VON MATERN.

SMS 247, betr. revidering av SMS 55, skålstoppsskruvar. Civilingenjörerna C. G. BRODÉN och STEN TIBERG.

SMS 249, betr. brandskyddsmateriel. Överingenjörerna H. THORELLI, B. STARCK och G. WINBERG.

Följande ärenden ha vid årets slut ännu icke expedierats.

SMS 248, betr. skjutventiler och sanitetsarmatur. Civilingenjör AXEL THEORELL.

SMS 250, betr. skrivsätt för toleranser och passningar på ritningar. Professor GUSTAV BOESTAD och civilingenjörerna GUSTAV ANDERSSON och JOHN MUNCH AF ROSENSCHÖLD.

SMS 251, betr. fråsar. Civilingenjör C. G. BRODÉN, överingenjör SVANTE LINDSTRÖM och civilingenjör STEN TIBERG.

SMS 252, betr. lösbord och bordinlägg till excenterpressar. Överingenjör SVANTE LINDSTRÖM och civilingenjörerna N. A. LUNDBORG och S. ZANDERS.

B. Normeringskommittéer.

Under det gångna året har verksamheten inom normeringskommittéerna legat nere, beroende på att kommittéernas medlemmar redan varit hårt engagerade i andra och viktigare uppgifter. Det är emellertid styrelsens avsikt, att så snart som förhållandena det medgiva detta normeringsarbete skall återupptagas. Beträffande kommittéernas sammansättning hänvisas till årsredogörelsen från år 1940.

C. Automobil- och motortekniska kommittén.

Kommittén bestod vid årsskiftet 1943/1944 av följande medlemmar:

Direktör GUSTAF LARSSON, ordf., tekn. dr NILS GUSTAFSSON, v. ordf., civilingenjör ERIK TRENNER, sekr., professor E. HUBENDICK, direktör CARL A. JACOBSSON, disponent HARRY KÄHR, direktör GUNNAR LINDMARK, kapten NILS VON MATERN, civilingenjör BIRGER NORLIN, professor EVERT NORLIN, 1:e byråingenjör ERIK NOTHIN, direktör HERMAN PYK, kapten RAGNAR VON SEGEBADEN och civilingenjör PER ÅGREN.

Beträffande kommitténs verksamhet under 1943 hänvisas till av densamma avgiven årsberättelse.

D. Kommittén för svetsteknik

Under år 1943 har avdelningens för Mekanik ständiga kommitté för svetsteknik haft en livlig verksamhet. Den har svarat för föredragen på ett av avdelningens ordinarie sammanträden och för övrigt sammanträtt ett flertal gånger under året. Kommittén har över ett förslag till normer för svetsning av rör avgivit ett yttrande, vilket sedermera godtagits av avd. för Mekanik som dess eget.

Kommittén har under år 1943 fått en ändrad sammansättning genom att Avd. för Mekanik beslutat, att kommitténs ledamöter skola uppgå till högst 11, varav 7 väljas i samråd med avdelningarna för E, A, V, K-B, S, T och F och 4 av avd. för Mekanik. Ledamöterna skola väljas för 2 år i sänder.

Kommittén bestod vid årsskiftet av följande medlemmar: Direktör WALTER EDSTRÖM, ordf., direktör BROR ANDERSSON, civilingenjör GREGORY LJUNGBERG, sekr., ingenjör EDVARD ERIKSSON, varvsingenjör R. FREDRIKSSON, arkitekt LARS MAGNUS GIERTZ, undervisningsrådet RYNO LUNDQUIST, civilingenjör RUBEN PONTÉN, civilingenjör CYRILL SCHAUB, ingenjör H. SPIEGELBERG och civilingenjör MALTE ÅKESSON.

E. Övriga kommittéer.

Till avdelningen hade år 1942 remitterats ett förslag betr. rörsvetsnormer utarbetat av IVA:s svetskommission.

Kommitterade ha varit framlidne diplomingenjör O. HALLSTRÖM och civilingenjör E. RYD. Vidare har avdelningens svetskommitté granskat förslaget och avgivit yttrande.

Till avdelningen har remitterats ett förslag till specialtaxor för sektionen rörande värme-, ventilations-, sanitets- och kylteknik utarbetat av Svenska Teknologföreningens Taxekommitté. Kommittéerade för granskning av förslaget ha varit civilingenjörerna TH. ELFVING, T. NORDENSSON och Erik O. JONSSON, direktör A. HAMMARWALL och ingenjör V. BÖDCHER.

Svenska Teknologföreningens styrelse har uppdragit åt en kommitté att granska och uppgöra förslag till utlåtande rörande det betänkande, som 1940 års sakkunniga för den högre tekniska undervisningen avgivit. Avdelningen för Mekanik har anmodats att utse en ledamot och en suppleant för denna och därtill utsett flygdirektör E. SJÖGREN resp. direktör A. ERIKSON. Dessutom har avdelningen tillsatt en särskild kommitté för detaljbehandling av förslaget betr. den fackskola, som avdelningen representerar. Kommittéerade äro flygdirektör E. SJÖGREN (ordförande), direktör A. ERIKSON, överingenjörerna JAN SMITH och BERTIL STARCK samt civilingenjör G. LJUNGBERG.

Avdelningens valnämnd har under året haft följande sammansättning: flygdirektör E. SJÖGREN, ordf., och civilingenjörerna S. GÖTHLIN, C. G. BRODÉN, E. RYD och G. ROSENBLAD.

Teknisk Tidskrift.

Av Teknisk Tidskrifts fackavdelning för Mekanik har under året utkommit 12 häften med sammanlagt 142 sidor. Fackredaktör har varit civilingenjör TORSTEN WIDELL.

Av Teknisk Tidskrifts fackavdelning för Automobil- och Motorteknik har i år likaledes 12 häften utkommit med tillsammans 104 sidor. Fackredaktör har varit tekn. dr NILS GUSTAFSSON.

Samarbete med andra föreningar.

Som redan framgår av innehållet under rubriken »Kommittéer», så har samarbetet med »Sveriges Mekaniska Verkstäders Förbund» varit synnerligen livligt.

Vid flera av avdelningens sammanträden ha andra avdelningars medlemmar varit inbjudna.

Ekonomi.

Avdelningen har under året haft ett anslag på 1 650: — kr. från Svenska Teknologföreningen, vilket använts dels för avdelningens föredragsverksamhet, dels för dess representation såväl i samband med föredragen som vid medlemmarnas bemärkelsedagar m. m. Dessutom har avkastningen från undervisningsrådet NILS FREDRIKSSONS fond uppgått till 103: 90 kr. Vid årets slut återstod ett ej förbrukat anslag på 456: 74 kr., medan under året förbrukats 1 918: 45 kr.

Till alla dem, som ställt sig till förfogande såsom föredragshållare och som medverkat vid sammanträden och inom olika kommittéer, vill styrelsen härmed uttala sitt varma tack.

Stockholm den 31 december 1943.

RYNO LUNDQUIST.

Ordf.

/ Bo Bredberg.

Sekr.

Automobil- och motortekniska kommitténs årsredogörelse för år 1943.

Kommittén har bestått av följande medlemmar: Direktör GUSTAF LARSON, ordf., tekn. dr NILS GUSTAFSSON, v. ordf., professor E. HUBENDICK, direktör C. A. JACOBSSON, disponent H. KÄHR, direktör G. LINDMARK, överingenjör N. VON MATERN, civilingenjör B. NORLIN, professor E. NORLIN, förste byråingenjör E. NOTHIN, direktör H. ПЫК, byråchef R. VON SEGEBADEN, överingenjör P. ÅGREN, och civilingenjör E. TRENNER, sekr.

Kommittén har under året ej hållit något sammanträde. Detta beror dels på att kommitténs verksamhetsfält på grund av det nuvarande krisläget minskat, vikt visat sig särskilt tydligt, sedan de första stora problemen i samband med krisen i huvudsak lösts. Dels är orsaken den att kommitténs verksamhet i stor utsträckning övertagits av kristidskommissionerna, såsom bränsle-, trafik- och industrikommissionen.

Teknisk Tidskrift har i likhet med föregående år utkommit varje månad med en fackavdelning för Automobil- och motorteknik, vilken redigerats av tekn. dr N. GUSTAFSSON.

Stockholm den 31 december 1943.

Erik Trenner.

Sekr.

Berättelse över verksamheten under år 1943 inom Svenska Elektroingenjörsföreningen, avdel- ning av Svenska Teknologföreningen.

[1. Ledamöter.

Vid ingången av år 1943 var föreningens medlemsantal 936. Under året ha 70 nya medlemmar inträtt, 6 återinträtt, 4 avgått med döden och 5 utgått av annan anledning. Medlemsantalet har alltså ökat med 67 till 1 003.

2. Styrelse och funktionärer.

Föreningens styrelse och funktionärer har under året utgjorts av följande personer (årtalet efter namnet avser det år från och med vilket mandatet gäller).

A. Styrelse:

Ordförande:	Professor FREDRIK DAHLGREN (1939), 1942.
V. ordförande:	Direktör HARALD ALEXANDERSSON, 1942.
»	Förste byråingenjör GUSTAF SWEDENBORG, 1942.
Sekreterare:	Civilingenjör TORVALD MALMSTRÖM, 1939.
»	Byråingenjör SVEN ÖBERG, 1942.
Ceremonimästare:	Förste byråingenjör ÅKE VRETHEM, 1941.
Övriga medlem.:	Byrådirektör HARRY THUNELL, 1941.
	Överingenjör BROR HANSSON, 1942.
	Civilingenjör KNUT KÄELL, 1942.
	» EMIL STENKVIST, 1942.
	» ERIK TERNSTRÖM, 1943.
	» JAN HENRIK KYLBERG, 1943.

B. Funktionärer:

Klubbmästare:	Civilingenjör OLLE WÄGEUS, 1939.
»	SVEN WESLIEN, 1941.

C. Revisorer:

	Civilingenjör PER MARTIN, 1940.
»	AXEL RITZLER, 1942.

D. Redaktör för »Elektroteknik»:

	Civilingenjör A. JULIUS KÖRNER, 1918, avliden under året; därefter
	Civilingenjörerna TORVALD MALMSTRÖM (elkraftteknik) och ERIK H. LUNDGREN (teleteknik).

E. Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse:

Ordinarie:	Direktör HARALD ALEXANDERSSON, 1942.
	Civilingenjör TORVALD MALMSTRÖM, 1941.
Suppleant:	Förste byråingenjör ÅKE VRETHEM, 1943.

F. Representanter i Svenska Teknologföreningens biblioteksnämnd:

	Civilingenjör STURE KÄELL, 1943.
	Byrådirektör EINAR MALMGREN, 1943.

3. Sammanträden.

Under året ha hållits 14 ordinarie sammanträden, nämligen inom serien kraftteknik den:

15/1, 19/2, 23/9, 15/10, 12/11

samt inom serien teleteknik den:

5/2, 5/3, 2/4, 1/10, 5/11

och gemensamt för de båda serierna den:

19/3, 16/4, 17/5, 3/12.

Sammanträdena ha i allmänhet ägt rum på Svenska Teknologföreningens lokal. Undantag utgör sammanträdet den 17/5, som hölls på Stallmästaregården.

Besöksfrekvensen har varit god; i medeltal ha ca 125 medlemmar bevilstat sammanträdena. Dessa ha avslutats med supé och samkväm, varvid stundom underhållning av olika slag bjudits.

Vårsammanträdet den 17/5 ägde rum i samband med besök på AB Béve & Co:s kappfabrik i sällskap med föreningens damer. Efter sammanträdet anordnades middag med dans.

Till sammanträdet den 19/1 om elektriska olycksfall hade Svenska Läkarsällskapet inbjudits och till sammanträdet den 2/4 om det statliga järnvägstelefonväsendet ledamöter av Järnvägsstyrelsen jämte ett antal för frågan särskilt intresserade personer. Tekniska Fysikers Förening inbjöds till sammanträdet om elektriska kontakter fysik den 16/4 och Svenska Elektricitetsverksföreningen till sammanträdena den 23/9 om elektrisk reglering av vattenturbiner och den 12/11 om tryckluftströmbrytare. Till sammanträdet den 15/10 med referatavon för kraftteknik inviterades hela fjärde årskursen av E-sektionen vid KTH. Slutligen har Geofysiska Föreningen varit inbjuden till föredragen om jonosfären den 1/10 och om djuphavets problem den 3/12.

4. Föredrag och diskussionsämnen.

Den 15 januari: »Elektrofilter», föredrag av ingenjör EVALD DAHLQUIST.

Den 5 februari: »Spänningsberoende motstånd inom lågspänningstekniken», föredrag av fil. lic. BERTIL STÅLHANE.

Den 19 februari: »Elektriska olycksfall», diskussion med inledningsföredrag av statsinspektör G. CHARPENTIER och professor SVEN FORSSMAN.

Den 5 mars: »Mättekniska hjälpmedel vid underhåll av telefonkablar», föredrag av civilingenjör DAG LINDSTRÖM.

Den 19 mars: »Moderna kondensatorer», föredrag av överingenjör BROR HANSSON (kondensatorer för krafttekniken), direktör HANS BERLIN (kondensatorer för teletekniken) och civilingenjör CARL ÅKE TRAPP (elektrolytkondensatorer).

Den 2 april: »Det stilliga järnvägstelefonväsendet», föredrag av byråchef TH. THELANDER (järnvägsdrift och telefontjänst), civilingenjör O. SIEWERT (telefontrafikens automatisering) och generaldirektör HÅKAN STERKY (transmissionsförhållanden på pupiniserade selektortelefonledningar).

Den 16 april: »Elektriska kontaktors fysik», föredrag av doktor RAGNAR HOLM, Berlin.

Den 17 maj: Vårsammanträde med besök vid AB Béve & Co:s kappfabrik; demonstration av tillverkningen, mannekänguppvisning.

Den 23 september: »Elektrisk reglering av vattenturbiner», föredrag av ingenjör AAGE GARDE.

Den 1 oktober: »Jonosfären och radiovågornas utbredning», föredrag av byråingenjör SVEN GEJER.

Den 15 oktober: Referataffon för kraftteknik. Referenter: Civilingenjör UNO LAMM (maskiner och apparater), tekn. dr I. HERLITZ (kraftöverföring), civilingenjör T. MALMSTRÖM (elektricitetens användning) och civilingenjör R. THORBURN (material, mätningar, normer samt kraftteknisk fysik).

Den 5 november: »Impedansmätbryggor för växelström», föredrag av tekn. dr SIGURD KRUSE.

Den 12 november: »Neue Forschungsergebnisse auf dem Gebiete der Schallertechnik unter besonderer Berücksichtigung des Druckluftschalllers», föredrag av Oberingenieur H. THOMMEN, Baden, Schweiz.

Den 3 december: »Djuphavets problem», föredrag av professor HANS PETTERSSON, Göteborg.

5. Kommittéer.

A. Vid årets slut bestående kommittéer.

1. Svenska kommittén för nordiska elektroteknikermöten (f. d. Svenska kommittén för Nordiska Elektrotekniska Kommissionen).

Medlemmar: H. BLOMBERG, civilingenjör; W. BORGQUIST, generaldirektör (vice ordförande); F. DAHLGREN, professor (sekreterare); A. F. ENSTRÖM, kommerseråd (ordförande); K. E. ERIKSSON, direktör; A. HOLMGREN, överingenjör; S. NORBERG, civilingenjör; H. PLEIJEL, professor; E. VELANDER, professor; S. VELANDER, professor.

2. Svenska Elektroingenjörsföreningens Högskolekommitté, tillsatt av föreningen den 19 april 1940 med uppgift att bistå KTH:s avdelning för elektroteknik med råd i frågor, som röra avdelningens arbete och utveckling, och särskilt att i frågor av denna art, som kunna väckas av avdelningskollegiet, kommitténs eller övriga föreningens medlemmar inkomma med yttrande till föreningen.

Medlemmar: H. V. ALEXANDERSSON, direktör; K. E. ERIKSSON, direktör; H. FRANSÉN, kraftverksdirektör; A. HOLMGREN, överingenjör; H. JOHANSSON, direktör (ordförande); N. MALM, kommerseråd; H. MÅNSSON, civilingenjör; Th. THELANDER, byråchef; A. ÖMAN, tyg-ingenjör.

Kommittén har under året haft i uppdrag att för föreningens del biträda med granskningen av belänkandet om den högre tekniska undervisningens ordnande. Arbetet var icke avslutat vid årsskiftet.

3. Kommittén för förlustrvärdering och garantitoleranser, tillsatt av styrelsen den 4 december 1942 med uppgift att utarbeta lämpliga förslag till anvisningar.

Medlemmar: C. F. BOBECK, överingenjör; I. HERLITZ, tekn. dr (sammankallande); F. JACOBSSON, överingenjör; G. NILSSON, byråingenjör; P. SUNDBERG, civilingenjör.

4. Granskningskommittén för konsultarvoden, tillsatt av styrelsen den 19 februari 1943 med uppgift att granska ett förslag till specialtaxa för rådgivande ingenjörsverksamhet på det elektrotekniska området, utarbetat av en specialsektion för elektroteknik inom STF:s taxekommitté.

Medlemmar: B. G:SON BERG, civilingenjör (ordförande); E. HEINEMAN, förste byråingenjör; K. E. ERIKSSON, direktör; Y. HOLM, direktör; J. MEJLING, civilingenjör.

5. Föreningens valnämnd.

Sammansättningen fr. o. m. den 23 september 1943 är följande: Y. HOLM, direktör (sammankallande, utsedd av ordf.) (1942); E. LUND-

STRÖM, civilingenjör (utsedd av ordf.) (1943); A. RUSCK, driftdirektör (1941); E. MALMGREN, byrådirektör (1942); H. THORELLI, civilingenjör (1942); B. HANSSON, överingenjör (1943); G. WÄSTBERG, civilingenjör (1943).

B. Representer i andra kommittéer.

Föreningens representanter i följande kommittéer äro:

1. I *Svenska Elektriska Kommissionens (SEK) fullmäktige*, konstituerad den 21 maj 1937:

Föreningens ordförande, enligt SEK:s stadgar, jämte E. ALM, professor, och E. MALMGREN, byrådirektör, omvalda den 21 maj 1942 för perioden 1942—44.

2. I *kommittén för belysning av trafikleder*, tillsatt av avdelningarna M, E och V den 15 april 1936 på förslag av föreningen:

I. FOLCKER, civilingenjör, och E. JACOBSSON, distriktsingenjör.

3. I *Svenska Centralkommittén för Internationella Ingenjörskongresser* (som från 30 maj 1941 bl. a. övertagit uppgifterna för Svenska Nationalkommittén för Internationella Högspänningskonferenser):

I. HERLITZ, tekn. dr (1937), omvald för treårsperioden 1941—43 den 21 februari 1941.

4. I *Svenska Teknologföreningens delegation för radioföredrag*:

De för året fungerande sekreterarna enligt föreningens beslut den 2 april 1937, således: T. MALMSTRÖM, civilingenjör, och S. ÖBERG, civilingenjör.

5. I *Svenska Teknologföreningens beredskapskommitté*:

H. MÅNSSON, civilingenjör (1939).

6. I en ständig kommitté inom STF för *svetsteknik*, tillsatt år 1941:

B. ANDERSSON, direktör (1942).

7. I *Svenska Teknologföreningens kommitté för handledning betr. tekniska termer*, tillsatt 1939:

F. DAHLGREN, professor (1939).

8. I *Svenska Teknologföreningens kurskommitté*, kontaktmän:

F. DAHLGREN, professor (1942) och H. ALEXANDERSSON, direktör (1942).

9. I *Svenska Teknologföreningens kommitté för utarbetande av allmänna bestämmelser för kontrakt vid elektriska entreprenader*, tillsatt år 1943:

G. MOTHANDER, överingenjör, och F. JACOBSSON, överingenjör.

6. Norm- och standardiseringsfrågor.

Föreningen har vid sammanträde den 5 mars behandlat ett inom SEK uppgjort förslag till normer för radiostörningsskydd. Föreningen beslöt att för egen del godkänna normförslaget, att vidarebefordra de inom föreningen framkomna erinringarna till SEK samt slutligen att till SEK uttala sin önskan att styrelsen måtte få taga del av normernas slutgiltiga utformning, innan de befordras till trycket.

7. Samarbete med andra sammanslutningar.

Samarbetet med svenska elektrotekniska sammanslutningar och andra institutioner och sammanslutningar har under året fortsatt i den form att representanter för och medlemmar av dessa inbjudits att närvara vid vissa av föreningens sammankomster (se punkt 3).

Med E-sektionen vid Tekniska Högskolans studentkår har ett samarbete fortgått enligt samma linjer som tidigare.

Föreningen har av Tekniska Fysikers förening varit inbjuden till en kurs i mätteknik med ett flertal fackmän som föreläsare.

8. Ekonomi.

Föreningens egna penningmedel ha under året utgjorts dels av Elektroteknikfonden, vars behållning jämte ränta per den 31 december 1943 uppgick till kr. 6 713: 83, dels av Ragnar Holmers minnesfond, vars behållning jämte ränta per den 31 december 1943 uppgick till kr. 14 106: 18.

Det ordinarie anslaget av kr. 1 650: — från Svenska Teknologföreningen jämte från år 1942 kvarstående saldo av kr. 1 404: 37 har använts för representationskostnader och åtgärder för höjande av sammanträdesprogrammets värde. Därjämte har 200 kr. anvisats som bidrag till E-sektionens vid KTH studieresekommitté och 100 kr. till insamlingen med anledning av professor Pleijels 70-årsdag. Per den 31 december 1943 kvarstod av dessa medel till föreningens förfogande kr. 777: 37.

Stockholm i februari 1944.

FREDRIK DAHLGREN.

Ordf.

Torvald Malmström.

Skr.

Sven Öberg.

Skr.

Berättelse över Svenska Arkitektföreningens, avdelning av Svenska Teknologföreningen, verksamhet, under år 1943.

1. Ledamöter.

Ledamotsantalet var vid årsskiftet 1943/44 244. Under året ha 14 nya ledamöter invalts i föreningen, 2 återinträtt, 1 utträtt och 6 strukits på grund av obetalda årsavgifter.

2. Styrelse och funktionärer.

Föreningens styrelse och funktionärer ha under året utgjorts av följande personer: (Årtalet efter namnet anger det år fr. o. m. vilket mandatet gäller. Årtalet inom parentes anger början av mandat, som omedelbart föregått nuvarande.)

Styrelse:

Ordförande:	Professor	PAUL HEDQVIST, 42.
Vice ordförande:	Arkitekt	SVEN IVAR LIND, 41.
Sekreterare:	»	NILS STERNER, (40) 41.
Klubbmästare:	»	FOLKE LÖFSTRÖM, 41.
Skattemästare:	»	ANDERS TENGBOM, 40.
Bisittare:	»	GUSTAF CLASON, 42.
	Intendent	ÄRLAND NOREEN, 42.
	Arkitekt	LEIF REINIUS, 40.
	»	KJELL ÖDEEN, 41.

Revisorer:

Arkitekt	ALBIN STARK, 36.
»	CARL ÅKERBLAD, 36.

Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse:

Ordinarie:	Professor	PAUL HEDQVIST, 42.
	Arkitekt	GUSTAF CLASON, 42.
Suppleant:	»	NILS STERNER, 41.

Representant i Svenska Teknologföreningens biblioteksnämnd:

Arkitekt	LENNART BERGVALL, 41.
----------	-----------------------

3. Sammanträden.

Under året ha hållits 9 ordinarie sammanträden och 1 extra sammanträde. Sammanträdena ha i allmänhet ägt rum på Svenska Teknologföreningens lokal med några undantag. Sammanträdet den 25 februari hölls i Stockholms Byggnadsförenings lokaler och det extra sammanträdet den 26 november var förlagt till Handelshögskolans aula. Sammanträdet den 28 maj hölls i form av en vårfest på Blå Porten.

Besöksfrekvensen har varit god.

Sammanträdena ha avslutats med supé och samkväm, varvid ibland underhållning i någon form förekommit.

Ha de behandlade ämnena varit av mera allmänt intresse, ha till sammanträdena inbjudits representanter för statliga myndigheter, för Stockholms stad, föreningar och sammanslutningar samt enskilda personer, vars verksamhetsområden berörts av programmen ifråga.

Under året har föreningen gått i författning om att till varje sammanträde inbjuda de utländska kvalificerade arkitekter, som mer eller mindre frivilligt uppehålla sig i Stockholm, tillsammans något över 40.

Styrelsen har under året hållit 9 sammanträden.

4. Föredrag och diskussioner m. m.

Den 18 januari: »Arkitekten och hans yrke genom tiderna.» Föredrag av arkitekten fil. dr ERIK LUNDBERG.

Den 25 februari: »Moderne Industriebauten.» Föredrag av professor ERNST NEUFERT.

Den 15 mars: »Vårrevy 1943.» Professor NILS AHRBOM: Stockholms stads bostadstävling. Etapp II, stadsplanen. Redogörelse för tävlingsresultatet. Arkitekt CARL-AXEL ACKING: Fritidsanläggning i Stockholms skärgård. Arkitekt ÅKE PORNE: Kyrkogård och krematorium i Karlskoga. Arkitekt ANDERS TENGBOM: Åtvidabergshuset. Arkitekt HELGE ZIMDAHL: Forskningsinstitut.

Den 15 april: »Den elektriska rumsbelysningens problem.» Inledningsanföranden av med. dr YNGVE ZOTTERMAN, civilingenjör IVAR FOLCKER och arkitekt BENGT GATE. Diskussion.

Den 28 maj: Vårfest med damer. Visning av Statens Historiska Museum under ledning av riksantikvarie SIGURD CURMAN och arkitekterna BENGT ROMARE och GEORG SCHERMAN. Värmiddag på Blå Porten. Dans.

Den 20 september: »Uncle Sam bygger och släss.» Kåserande föredrag av redaktör GUSTAF NÄSSTRÖM.

Den 18 oktober: »Sjukhusbyggnader.» Inledningsanförande med redogörelse för tävlingen om Fagersta lasarett av arkitekt HAKON AHLBERG. Diskussion.

Den 15 november: »Pressen och arkitekturen.» Inledningsanföranden av arkitekt HELGE ZIMDAHL, redaktör GOTTHARD JOHANSSON och arkitekt POUL HENNINGSEN. Diskussion.

Den 26 november: Extra sammanträde: »Nedre Norrmalm.» Inledningsanföranden av borgarrådet fil. dr YNGVE LARSSON, stadsplane-direktör ALBERT LILIENBERG, professor PAUL HEDQVIST och stadsplane-chef TAGE WILLIAM-OLSSON. Diskussion.

Den 20 december: *Julfest* med spexet *Julia, fångens brud*, tragedi i 4 akter av Årland. Medverkande: Fru GULL ÅKERMARK och arkitekterna GUNNAR JACOBSSON, BO SUNDBLAD, SVEN MALM och STIG DRANGER. Dekorationer: Arkitekterna A. G. HEDBERG och HERBERT KOCKUM.

5. Kommittéer.

Avslutade under år 1943.

STF:s kommitté för granskning av 1942 års stadsplaneutrednings förslag till vissa ändringar i byggnadsstadgan. Tillsatt 1943. SAF:s representanter: Arkitekt WOLTER GAHN, arkitekt GUNNAR WEJKE och f. d. stadsarkitekt SIGURD WESTHOLM.

Valnämnden 1943. Medlemmar: Arkitekt BENGT ROMARE, ordförande, arkitekt M. E. MOLANDER och arkitekt GUNNAR WEJKE. Suppleant: arkitekt TORVALD ÅKESSON.

Fungerande vid årsskiftet.

Kommittén för utredning av frågor rörande förhållandet STF—SAF—SAR. Ombildad 1941. Medlemmar: Byggnadsrådet SVEN MARKELIUS, sammankallande, arkitekt HAQVIN CARLHEIM-GYLLENSKÖLD, arkitekt TORSTEN FRENIDIN och arkitekt NILS STERNER.

Föreningens representanter i andra kommittéer.

Samarbetsdelegation av skilda yrkesgrupper, som intressera sig för husdjurshygien. SAF:s representant: Arkitekt HAQVIN CARLHEIM-GYLLENSKÖLD.

STF:s 1937 års organisationskommitté. SAF:s representant: Arkitekt HAQVIN CARLHEIM-GYLLENSKÖLD, utsedd 1937. Kommittén kompletterad 1943 med arkitekt HAKON AHLBERG vid riksförbundsfrågans behandling.

STF:s delegation för radioföredrag. Tillsatt 1937. SAF:s representant: Arkitekt HAQVIN CARLHEIM-GYLLENSKÖLD, utsedd 1941.

Samarbetsdelegation av Föreningen för elektricitetens rationella användning, Svenska Föreningen för Ljuskultur samt arkitekt- och ingenjörsföreningar för elektricitetens användning i husbyggnader. Konstituerad 1938. SAF:s representant: Arkitekt DAG RIBBING.

STF:s beredskapskommitté. Tillsatt 1939. SAF:s representant: Professor PAUL HEDQVIST.

Riksidrottsförbundets idrottsplatskommitté för utredning rörande projektering av sim- och idrottshallar. Tillsatt 1939. SAF:s representant: Arkitekt KJELL ÖDEEN, utsedd fr. o. m. 1943.

STF:s ingenjörstaxekommitté. Tillsatt 1940. SAF:s representant: Arkitekt GUSTAF CLASON. Subkommitté inom SAF: Arkitekt GUSTAF CLASON, ordförande, arkitekt HAKON AHLBERG, arkitekt ALBIN STARK och professor IVAR TENGBOM.

Delegation för nomenklatur i samband med fastighetsvärdering och fastighetsstatistik. Konstituerad 1941. SAF:s representant: Arkitekt GUSTAF ADOLF CHRISTIANSSON.

Kommitté för överarbetning och komplettering av SEN 6, Normer för hissar. Konstituerad 1941. SAF:s representant: Arkitekt STURE FRÖLÉN.

Ständiga kommittén för svets teknik inom avdelning M. Tillsatt 1941. SAF:s representant: Arkitekt L. M. GIERTZ, utsedd 1942.

Kommittén för standardisering på det byggnadstekniska området. Tillsatt 1942 av Sveriges Standardiseringskommission. Av SAF föreslagna ledamöter: Byggnadsrådet SVEN MARKELIUS och arkitekt GUSTAF CLASON.

Statens kommitté för byggnadsforskning. Tillsatt 1942. Av SAF föreslagna ledamöter: Byggnadsrådet SVEN MARKELIUS.

STF:s kommitté för granskning av betänkande från 1940 års sakkunniga för den högre tekniska undervisningen. Tillsatt 1943. SAF:s representant: Professor PAUL HEDQVIST. Suppleant: Arkitekt SVEN IVAR LIND. Fackkommitté inom SAF: Professor PAUL HEDQVIST, ordförande, arkitekt L. M. GIERTZ, arkitekt SVEN IVAR LIND, intendent ÅRLAND NOREEN, stadsarkitekt GUNNAR WETTERLING och arkitekt HELGE ZIMDAHL.

6. Representanter och ombud.

Föreningens representanter i *Comité Perm. International des Architectes* ha varit arkitekt HAKON AHLBERG, professor PAUL HEDQVIST och professor IVAR TENGBOM.

Föreningens representanter i *The Council of the International Federation for Housing and Town Planning* ha varit regionplanechef SUNE LINDSTRÖM och arkitekt TAGE WILLIAM-OLSSON.

Föreningens representant i *Samfundet för Hembygdsvård* har varit professor PAUL HEDQVIST.

Föreningens representanter i *styrelsen för Svenska Arkitekters Riksförbund* ha varit arkitekt HAKON AHLBERG, arkitekt TORE AXÉN, arkitekt AXEL GRAPE, professor PAUL HEDQVIST och arkitekt HELGE ZIMDAHL. Suppleanter: Arkitekt HOLGER BLÖM och arkitekt L. M. GIERTZ.

Föreningens representant i Svenska Arkitekters Riksförbunds förtroendenämnd har varit arkitekt BIRGER JONSON.

Av föreningen föreslagna ledamöter i Svenska Arkitekters Riksförbunds tävlingsnämnd ha varit f. d. stadsarkitekt SIGURD WESTHOLM, arkitekt GUNNAR WEJKE och arkitekt JAN WAHLMAN. Suppleanter: Professor NILS AHRBOM, arkitekt TORSTEN FRENDRIN och arkitekt STIG ÅKERMARK.

Av föreningen föreslagen medlem i Rådet till skydd för Stockholms skönhet har varit arkitekt HELGE ZIMDAHL.

Kontaktman mellan STF:s kursverksamhetskommitté och föreningen har varit arkitekt LENNART BERGVALL.

Med rösträtt befullmäktigad representant för föreningen på bolagsstämma i AB. Svensk Byggtjänst har varit arkitekt TORE AXÉN.

Med rösträtt befullmäktigad representant för föreningen på bolagsstämma i AB. Tidskriften Byggmästaren har varit arkitekt NILS STERNER.

Representant för föreningen vid medborgaruppvaktningen för Hans Maj:t Konungen på dennes 85-årsdag har varit arkitekt GUSTAF CLASON.

Representant för föreningen vid den av Sveriges Industriförbund, Landsorganisationen i Sverige och Svenska Brandskyddsföreningen anordnade industribrandskyddskonferensen har varit arkitekt MOJE BERGSTRÖM.

7. Tidskriften Byggmästaren.

Tidskriften Byggmästaren, organ för Stockholms Byggnadsförening, Svenska Arkitektföreningen och Svenska Arkitekters Riksförbund, har under året utkommit med 26 nummer med ett sammanlagt sidantal av 424.

Redaktörer: Arkitekt HELGE ZIMDAHL och arkitekt GUNNAR HEIMBÜRGER. Redaktionssekreterare: Fil. mag. INGA MARI LÖNNROTH.

Av SAF utsedda medlemmar i Tidskriften Byggmästarens styrelse och redaktionskommitté voro vid årets början professor NILS AHRBOM, arkitekt LEIF REINIUS och arkitekt NILS STERNER med arkitekt GUSTAF CLASON som suppleant. Under året har professor AHRBOM, som var i tur att avgå, ersatts av arkitekt CLASON. Till suppleant har utsetts arkitekt ANDERS TENGBOM. Styrelsens sekreterare har varit arkitekt MOJE BERGSTRÖM.

8. Samarbete med andra sammanslutningar.

Föreningen har under året samarbetat med Stockholms Byggnadsförening i den formen, att medlemmarna från den ena föreningen ha inbjudits till den andra föreningens sammanträden vid behandling av vissa frågor.

Den 15 april hölls ett sammanträde gemensamt med Svenska Belysnings-sällskapet och den 26 november med Samfundet S:t Erik och Stockholms Byggnadsförening.

Föreningen har utom till vissa Stockholms Byggnadsförenings sammanträden inbjudits till sammanträden anordnade av Avdelningen för Mekanik, Avdelningen för Väg- och Vattenbyggnadskonst, Tekniska Fysikers förening, Svenska Ekonomföreningen, Svenska Belysnings-sällskapet, Svenska Arkitekters Riksförbund och Norgeutställningen.

Till föreningens sammanträde den 25 februari var avdelningen för Väg- och Vattenbyggnadskonst inbjuden.

Tillsammans med Konstnärsklubben, Samfundet S:t Erik, Stockholms Borgargille, Stockholms Fackliga Centralorganisation, Svenska Familjevärnets Stockholmskrets, Överkommendanten, Rådet till skydd för Stockholms skönhet, Stockholms Arbetarekommun, Stockholmsgillet och Svenska Naturskyddsföreningen avlät föreningen under året en skrivelse till Statsutskottet med en anhållan att en dispositionsplan för Ladugårdsgårde samt Djurgårdsbrunns- och Kaknäsområdena snarast måtte utarbetas med beaktande av de synpunkter, som föreningarna och sammanslutningarna m. fl. framhållit i skrivelsen.

9. Kongresser och möten.

Föreningens medlemmar voro inbjudna till och representanter för föreningen bevisade Svenska Arkitekters Riksförbunds årsmöte i Karlstad den 4, 5 och 6 juni.

10. Ekonomi.

STF:s ordinarie anslag till SAF:s verksamhet har för året varit kronor 1 650:—. Vid årets början fanns ett överskott på kronor 46:48. Föreningens rörelsekapital för året har alltså varit kronor 1 696:48. Utgifterna till föredrag, skioptikonbilder, representation m. m. ha uppgått till sammanlagt kronor 1 989:75, varför årets verksamhet visar ett underskott på kronor 293:27.

Föreningens egna penningmedel ha utgjorts av Arkitektkassan, vars behållning jämte ränta den 31 december 1943 uppgick till kronor 2 224:18, Byggnadssamfundets donationsfond, vars behållning jämte ränta den 31 december 1943 uppgick till kronor 9 780:46, samt Kasper Salins donationsfond, vars behållning jämte ränta den 31 december 1943 utgjorde kronor 15 930:09. Någon utdelning ur den sistnämnda fonden har ännu ej ägt rum.

Stockholm den 31 december 1943.

PAUL HEDQVIST.
Ordj.

/ Nils Sterner.
Skr.

Berättelse över verksamheten inom Svenska Teknologföreningens avdelning för Väg- och vattenbyggnadskonst under år 1943.

1. Ledamöter.

Vid ingången av år 1943 var avdelningens medlemsantal 1 097. Under året har 72 nya medlemmar inträtt och en återinträtt, 15 ha avgått med döden, en har utträtt och 5 ha utgått av annan anledning. Medlemsantalet har alltså ökat med 52 till 1 149.

2. Styrelse och funktionärer.

Avdelningens styrelse och funktionärer ha under år 1943 utgjorts av följande personer:

Styrelse:

Ordförande:	Civilingenjör Bo EKELOUND (39) 42.
Vice ordförande:	Byråchef RUDOLF KOLM, 42.
Sekreterare:	Civilingenjör ERLING REINIUS, 41.
Vice sekreterare:	» STIG DAHLSTRÖM, 42.
Skattemästare:	» SVEN NYCANDER, (39) 41.
Ceremonimästare:	Direktör TAGE BILDE, 41.
Klubbmästare:	Civilingenjör VALTER GODBERG, 41. Förste byråingenjör ERIK NELANDER, 41. Tekn. doktor SVEN OLOF ASPLUND, 42. Kapten TORSTEN LJUNGBERGER, 42. Civilingenjör HARRY BERNHARD, 43.

Revisorer:

Ordinarie:	Byrådirektör Wärner Lundin, 41. Direktör RAGNAR SCHLYTER, (40) 43.
Suppleanter:	Kapten GUSTAV VESTIN, 41. Civilingenjör STEN MODÉE, 43.

Redaktör för Teknisk Tidskrifts fackavdelning för väg- och vattenbyggnadskonst och husbyggnadsteknik:

Överstelöjtnant RICHARD SMEDBERG, 39.

Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse:

Ordinarie:	Civilingenjör Bo EKELOUND, (40) 41. » HARRY BERNHARD, 42.
Suppleant:	Byråchef RUDOLF KOLM, 42.

Representant i Svenska Teknologföreningens biblioteksnämnd:

Civilingenjör ERIK BLOMQVIST, 41.

3. Sammanträden.

Avdelningen har under året hållit 9 ordinarie sammanträden, nämligen den 11 jan., 8 febr., 8 mars, 12 april, 17 maj, 13 sept., 11 okt., 8 nov. och 10 dec. samt ett extra sammanträde den 3 maj.

Sammanträdena ha hållits på Svenska Teknologföreningens lokal utom julfesten, som hölls i Hotell Gillets festvåning. Till november-sammanträdet voro teknologerna i V₄ vid KTH och CTH inbjudna. Decembersammanträdet var ordnat som julfest med damer.

4. Föredrag.

Under året ha följande föredrag hållits vid avdelningens sammanträden.

Den 11 januari: »Ett misslyckande med härdat hängbrotråd» av kapten S. O. ASPLUND.

»Moderna svenska, rörliga broar» av byråingenjör SUNE EWERDAHL.

Den 8 februari: »Några glimtar av den svenska linbanans konstruktiva och byggnadstekniska utveckling från Falu gruva till Boliden» av direktör ERIK WIDÉN.

»Linbanebyggnaden Boliden—Kristineberg. Organisatoriska och byggnadstekniska synpunkter» av byggnadschefen KJELL LJUNGBERG.

Den 8 mars: »Husbyggandet under kristiden».

»Krisen och byggnadsindustrien, återblick och prognos» av byggmästare OLLE ENKVIST.

»Något om ransoneringen på byggnadsområdet» av överstelöjtnant VVK AGNE SANDBERG.

»Kreditgivarens andel i byggnadsproduktionen» av direktör ARNE BIÖRNSTAD.

Den 12 april: »Limmade och spikade träkonstruktioner; några nya användningsmöjligheter för trä» av civilingenjör H. BROSENIUS.

Den 3 maj: »Stadsbyggnad och luftskydd» av civilingenjör SUNE LUNDQVIST.

Den 17 maj: »Förstallandet av vägväsendet» av generaldirektör NILS BOLINDER.

Den 13 september: »Strängbelong, dess egenskaper och användning» av civilingenjör ULF BJUGGREN.

Den 11 oktober: »Några erfarenheter från konstruerandet och byggandet av jorddammar samt ett försök till kostnadsbedömning av jorddammsstyper jämförd med ett antal belongdammsstyper» av överingenjör GÖSTA WESTERBERG.

Den 8 november: »Mitt mest spännande ögonblick som ingenjör» av tekn. dr RAGNAR LINDQVIST, professor Bo HELLSTRÖM, major CARL THULIN och kapten TORD LINDBLAD.

Dessutom framfördes vid julfesten den 10 december spexet »Polarforskarens Waterloo eller Damn the torpedoes, full steam ahead» författat av teknologerna GEWALT & LUNDGREN.

5. Kommittéer.

A. Valkommittén.

Valkommittén har för året haft följande sammansättning:

Direktör ANDERS AHLÉN, (41) 43.

Civilingenjör ULF BJUGGREN, 41.

» VALTER FURUSKOG, 41.

» TAGE PORING, 41.

Byråchef PERCY THAM, 41.

Civilingenjör ERIK BERGQUIST, 43.

» LARS NILSSON, 43.

B. Permanenta kommittéer.

1. *Husbyggnadstekniska kommittén* har haft följande medlemmar: G. CHATILLON-WINBERGH ordf., NILS ROYEN, OLLE ENKVIST, SVEN NY-CANDER, TOR STENPORT, EVERT STROKIRK, ÅKE GRAUERS, ERIK FORSLING och HARRY BERNHARD.

2. *Trätekiska kommittén* har haft följande medlemmar: RAGNAR SCHLYTER ordf., NILS ROYEN, BIRGER LINDHAM, JUSTUS OSTERMAN och BERTIL THUNELL, sekr.

3. *Kommittén för svets teknik*. VV:s representant har varit hr RUBEN PONTÉN.

C. Övriga kommittéer.

a. *Kommittéer, som vid årsskiftet 1943/44 ännu fungera.*

1. *Trafikledsbelysningskommittén*. VV:s representanter, hrr RAGNAR VON SEGEBADEN och NILS LIDVALL skola tillsammans med två representanter från vardera avd. för Mekanik och Svenska Elektroingenjörssamfundningen under ordförandeskap av hr KARL LAURELL utarbeta förslag till »normer för belysning av trafikleder».

2. *Studieresekommittén*. Hrr TORD LINDBLAD och SIGWID RIBBING, har på grund av det rådande tidsläget ej kunnat fullgöra sitt arbete.

3. *Beredskapskommittén*. VV:s representant har varit hr A. SANDBERG.

4. *Belongblandarkommittén*. Hrr EMRICK LINDMAN ordf., PER NYCANDER och NILS TENGVIK skola undersöka frågan angående klassificering av belongblandare.

5. För att utgiva en kortfattad handledning för tidningsmän rörande tekniska termer har föreningens styrelse i samråd med publicistklubben tillsatt en kommitté med tekn. dr. F. DAHLGREN som ordf. VV:s representant är hr RICHARD SMEDBERG.

6. För utredning rörande projekterandet av sim- och idrottshallar har Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund erbjudit VV att utse en representant i en av dem tillsatt kommitté. Till VV:s representant har utsetts hr SVEN NYCANDER.

7. *Ingenjörstaxekommittén*. VV:s representanter ha varit hrr EVERT STROKIRK, GÖSTA RICHTER och SVEN KJESSLER.

8. *Husbyggnadstaxekommittén* har utgjorts av hrr G. CHATILLON-WINBERGH, HJALMAR GRANHOLM och EVERT STROKIRK.

9. *Delegation för nomenklatur angående fastighetsvärdering och fastighetssstatistik*. VV:s representant har varit hr HILMER DANIELSSON. Förslag till en byggnadsnomenklatur föreligger utarbetat men är ännu icke slutjusterat.

10. *Kurskommittén*. Avdelningens s. k. kontaktman för samråd med kurskommittén har varit hr ERLING REINIUS.

11. *Högskolekommittén*. VV:s representant har varit hr S. O. ASPLUND. Subkommittén för avd. V har utgjorts av hrr SVEN OLOF ASPLUND ordf., HILMER DANIELSSON, AXEL HALL, ERLING REINIUS och GEORG SCHACKNE.

b) *Kommittéer, som under året slutfört sina uppdrag.*

1. 1942 års vägsakkunnigas förslag till förstalligande av den allmänna väghållningen på landet har granskats av en kommitté, bestående av hrr Bo EKELEND ordf., ÅKE BLOMBERG, GUNNAR EKWALL, GÖSTA V. HALL, NILS KJELLSTRÖM och GUNNAR LINDMARK. Kommittén har avgivit yttrande, vilket expedierats av föreningens styrelse.

2. *Utredningen rörande den tekniskt vetenskapliga forskningen* har avgivit förslag till den geotekniska forskningens ordnande, vilket förslag granskats av en kommitté, bestående av hrr RUDOLF KOLM, TAGE BILDE och ERLING REINIUS. Kommittén har avgivit förslag till yttrande, vilket expedierats av föreningens styrelse.

3. *Stadsplaneutredningens förslag till vissa ändringar i byggnadsstadgan* har granskats av en kommitté, i vilken avd. V representerats

av hrr NILS ROYEN, OLLE ENGVIST och EVERT STROKIRK. Kommittén har avgivit förslag till yttrande, vilket expedierats av föreningens styrelse.

4. *Standardiseringskommissionens förslag till standardisering av väg-hypelskär* har granskats av en kommitté, i vilken avd. V representerats av hr NILS VON MATERN. Kommittén har avgivit förslag till yttrande, vilket expedierats av föreningens styrelse.

6. Samarbete med in- och utländska föreningar m. m.

I Svenska studiekommissionen för svetsningsfrågor har avdelningen representerats av professor CARL FORSSELL.

I Svenska sällskapet för fotogrammetri har avdelningen representerats av byråchefen PERCY THAM.

I AB Byggtjänst, permanent utställning av byggnadsmaterial, där avdelningen är aktieägare, har v. ordf. byråchef RUDOLF KOLM representerat avdelningen.

I Nordiska vägtekniska förbundets svenska kommitté har avdelningen representerats av kapten HILMER MELIN.

I Svenska Nationalkommittén i anslutning till internationella föreningen för bro- och byggnadskonstruktioner, har avdelningen representerats av civilingenjör EJNAR LANDBERG.

I Sakkunnignämnden för trafik- och bildmål, som inrättats av KAK och STF, har avdelningens representant varit byråchefen RAGNAR VON SEGEBADEN.

I Sveriges standardiseringskommission har representant varit överingenjör G. CHATILLON-WINBERGH.

I föreningens rådgivande delegation för tekniska föredrag i rundradio-programmen har avdelningen representerats av civilingenjör HARRY BERNHARD.

I Statens kommitté för byggnadsforskning har avdelningen representerats av civilingenjör ERIK A. E. BLOMQVIST.

I Sveriges Standardiseringskommissions kommitté för standardisering på det byggnadstekniska området har avdelningen representerats av kapten TORD LINDBLAD.

Vid Svenska Centralkommitténs för Internationella Ingenjörskongresser årsmöte har avdelningen representerats av civilingenjör ERLING REINIUS.

Föreningen är korporativ medlem av International Federation for Housing and Town Planning. Avdelningens ledamöter i förbundets råd äro hrr NILS GELLERSTEDT, ERIK BÜLOW HÜBE, ÅKE VIRGIN med hr TORSTEN ÅSTRÖM som suppleant.

7. Ahlsellfonden.

Med hänsyn till rådande krigsförhållanden har föreningens styrelse beslutat att icke utdela 1943 års Ahlsellstipendium utan lägga avkastningen till fonden.

8. Ekonomi.

Föreningens ordinarie anslag till avdelningens verksamhet har för året varit 1 650: — kronor.

Väg- och vattenbyggarnas fond uppgick vid början av år 1943 till 15 988: 17 kronor. Av fondens medel har under året disponerats 2 522: 06 kronor, varav ränta 488: 97 kronor. Fonden är vid årets slut 14 602: 96 kronor.

Wolmar Fellenius' teknologfond uppgick vid årets början till 3 129: 30 kronor. Till novembersammanträdet med efterföljande supé hade teknologer ur V₄ i KTH och CTH inbjudits, varvid kostnaderna delvis bestridits av fondens medel. Fonden har ytterligare ökat genom en donation på 2 000: — av professor WOLMAR FELLENIUS, varigenom den vid årets slut uppgår till 5 166: 55 kronor.

Stockholm den 31 december 1943.

Bo Ekelund.

Ordf.

Erling Reinius.
Skr.

Berättelse över Svenska Teknologföreningens avdelnings för Kemi och Bergsvetenskap verksamhet under år 1943.

1. Ledamöter.

Så vitt känt ha under året avlidit 12 ledamöter. I avdelningen ha inträtt 65 nya ledamöter, varjämte ett antal ledamöter återinträtt resp. utgått på grund av upphört ledamotskap i Teknologföreningen, så att *ledamotsantalet vid årets slut utgjorde 844* emot 797 vid dess början.

2. Styrelse och funktionärer.

Avdelningens styrelse har under året haft följande sammansättning (siffrorna inom parentes angiva året för inträde i styrelsen resp. tillträde av under år 1943 innehavd befattning).

A. Styrelse.

Ordförande: Överingenjör HALVARD LIANDER, (43).
Vice ordförande: Överingenjör MAGNUS TIGERSCHIÖLD, (43).
Sekreterare: Civilingenjör FRITHIOF H. STENHAGEN, (34; 36).
Vice sekreterare: Bergsingenjör SVEN G. PETERSSON, (36).
Övriga medl.: Bergsingenjör GÖSTA STERKY, (40).
Överingenjör BJARNE COLBJÖRNSÉN, (41).
Bergsingenjör ERIK RYD, (42).
Fil. lic. GUY FREY, (43).

B. Funktionärer.

Klubbmästare: Bergsingenjör STIG LEIJONHUFVUD, (36).
Civilingenjör NILS NILSSON, (43).

C. Fackavdelningsredaktörer i Teknisk Tidskrift.

För kemi: Civilingenjör F. H. STENHAGEN, (38).
» bergsvetenskap: Bergsingenjör E. ROTHÉLIUS, (36).

D. Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse.

Ordinarie: Professor Bo KALLING, (42).
Civilingenjör F. H. STENHAGEN, (36), (43).
Suppleant: Överingenjör H. LIANDER, (43).

E. Representanter i Svenska Teknologföreningens biblioteksnämnd.

Civilingenjör ALFRED BILLBERG, (32).

Bergsingenjör E. ROTHÉLIUS, (36).

3. Sammanträden.

Under året ha hållits 9 ordinarie sammanträden, nämligen på föreningens lokal den 22 januari (kemiafton), den 12 februari (bergsafton), den 12 mars (kemiafton), den 9 april (bergsafton); på Gustavsbergs porslinsfabrik, Gustavsberg, den 4 juni (gemensamt vårmöte med studiebesök); på restaurant Mosebacke den 24 september (gemensamt höstmöte efter studiebesök vid AB de Lavals Ångturbins verkstäder, Saltsjö-Järla); på föreningens lokal den 8 oktober (kemiafton), den 11 november (bergsafton) samt den 10 december (gemensamt, julsammankomst).

4. Föredrag.

Den 22 januari (1): »Tillvaratagande av skogsindustriens avfalls- och biprodukter» av civilingenjör E. WALDENSTRÖM.

Den 12 februari (2): »Sprutning av metaller enligt gasmetoden» av tekn. dr SVEN BRENNERT.

Den 12 mars (3): »Organiska jonutbytare och deras användning» av civilingenjör NILS NILSSON.

Den 9 april (4): »Från Sveriges Geologiska Undersöknings malmletningsarbeten i Västerbottens län» av överdirektör P. GELJER.

(5): »Kristinebergsgruvans utbyggnad» av bergsingenjör SVEN G. THORNÉ.

Den 24 september (6): »Gustaf de Laval — de höga hastigheternas man» av intendent T. ALTHIN.

Den 8 oktober (7): »Om sulfittavfallslut såsom hydrolyserande vätska vid träförsockring» av professor H. ROSCHIER, Helsingfors.

(8): »Teknisk Tidskrifts omgestaltning» av chefredaktör SVEN A. HANSSON.

Den 11 november (9): »Luftfövärmningens betydelse vid industriugnar» av professor LAGE MALM.

Den 10 december (10): »Mat och dryck i Antarktis för 40 år sedan» av professor GÖSTA BODMAN.

Till sammanträdet den 9 april voro medlemmarna av Geologiska Föreningen och till sammanträdet den 11 november medlemmarna av avd. för Mekanik särskilt inbjudna.

5. Kommittéer.

A. Avslutade under år 1943.

1. Ledamöter av nämnden för uppgörande av förslag till val av avdelningsstyrelse m. m. för år 1944 ha varit: disponent B. THORBJÖRN-

son (41), professor M. WIBERG (42), bergsingenjör A. NORDSTRÖM (42), civilingenjör O. DRAGENBERG (43) samt avdelningens sekreterare och vice sekreterare (34 resp. 36).

2. Avdelningens representanter i kommitté för utarbetande av handledning för journalister betr. tekniska termer ha varit bergsingenjör F. LINDGREN (39) och överingenjör ROLF STEENHOFF (39).

B. Fungerande vid årsskiftet.

1. Avdelningens representant i kommitté (IVA) för följande av utvecklingen av frågan om mycket höga ångtryck är professor C. BENEDICKS (24).

2. Avdelningens ständige representant i Svenska Nationalkommittén för kemi är direktör E. RODLING (34) med professor E. NORLIN som suppleant (34).

3. Avdelningens representanter i »Radioföredragskommittén» äro överingenjör R. STEENHOFF (37) och bergsingenjör F. LINDGREN (42).

4. Avdelningens representant i STF:s beredskapskommitté är disponent B. THORBJÖRNSON (39).

5. Avdelningens representanter i »Ingenjörstaxekommittén» äro tekn. dr F. MOGENSEN (40) och docent E. ÖMAN (40).

6. Avdelningens representant i Avdelningens för Mekanik ständiga svetskommitté är ingenjör E. ERIKSSON (42).

7. Kontaktmän i STF:s kurskommitté äro avdelningens sekreterare och vice sekreterare. (42).

8. Avdelningens representanter i Föreningens kommitté för uppgörande av förslag till yttrande i remiss rörande kommittébetänkande angående den högre tekniska undervisningen äro professor Bo KALLING och överingenjör H. BRAHMER med disponent J. KEMPE och direktör S. NORDENGREN som suppleanter.

6. Ekonomi.

Vid årets ingång hade avdelningen ett från år 1942 balanserat underskott av kr. 296: 94. Från föreningen har avdelningen åtnjutit sedvanligt årsanslag med kr. 1 650: —. Bokförda utgifter ha under året belöpt sig på kr. 1 271: 72, varför saldot per den 31 dec. 1943 avdelningen till godo utgör kr. 81: 34.

Stockholm den 31 december 1943.

HALVARD LIANDER.

Ord/.

/F. H. Stenhagen.

Sekr.

Berättelse över verksamheten inom Svenska Teknologföreningens Avdelning för Skeppsbyggnadskonst under år 1943.

Ledamöter.

Antalet ledamöter inom avdelningen uppgår vid årsskiftet 1943—44 till 351.

Styrelse och funktionärer.

Avdelningens styrelse har under året utgjorts av:

Ordförande:	Direktör S. FORSTER.
Vice ordförande:	Marindirektör B. SWENZÉN.
Sekreterare:	Mariningenjör G. LILJEKVIST.
Redaktör:	Civilingenjör N. J. LJUNGZELL.
	Chefsinspektör E. BERNELIUS.
	Överingenjör K. SÖDERLUND.
	Flygdirektör F. TÄGIL.

Avdelningen har i föreningens styrelse representerats av direktör S. FORSTER och flygdirektör F. TÄGIL med chefsinspektör E. BERNELIUS som suppleant.

I biblioteksnämnden har avdelningen representerats av marindirektör G. HALLDIN och civilingenjör S. LUTHANDER.

Mariningenjör B. WALLIN har varit klubbmästare och mariningenjör J. SCHREIL vice klubbmästare.

Sammanträden.

Styrelsen har under året hållit 3 sammanträden, nämligen den 22/5, 30/10 och 29/11.

Avdelningen har under året hållit 2 sammanträden, nämligen den 22/5 i Sjöhistoriska Museet i Stockholm och den 29/11 på föreningens lokaler i Stockholm.

Föredrag.

Under året hava följande föredrag hållits:

Vid ordinarie vårsammanträdet:

»Kol eller olja efter kriget» av ingenjör G. ZETLITZ-NILSSON.

»Några av sjöfartens och skeppsbyggeriets framtidsproblem», föredrag av ingenjör R. SÖRMAN.

»Varv och skeppsbyggeri», orientering om Sjöhistoriska Museets utställning av museintendent G. ALBE.

Vid ordinarie höstsammanträdet:

»Instrument och säkerhetsutrustning i moderna flygplan» av kaptenen vid flygvapnet S. SUNDGREN och ingenjör O. CARLSTEIN.

»Möjligheter att skydda fartyg mot magnetiska minor» av civilingenjör B. LÖTTIGER.

Fonder.

Skeppsbyggarnas hjälpfond uppgår den 31 december 1943 till 6 917: 99 kronor.

Stockholm den 31 december 1943.

SVANTE FORSTER

Ordf.

| Gösta Liljekvist
Skr.

6. Ekonomisk sammanträdelse

Föredrag

Berättelse över verksamheten under år 1943 inom Svenska Teknologföreningens avdelning för Teknisk undervisning.

1. Ledamöter.

Vid ingången av år 1943 var avdelningens medlemsantal 274. Under året ha 4 nya medlemmar inträtt, — återinträtt, 7 ha avgått med döden och 1 har utgått av annan anledning. Medlemsantalet har alltså minskat med 4 till 270.

2. Styrelse och funktionärer.

Styrelse:

Ordförande: Professor FOLKE ODQVIST (38) 43
V. ordförande: Rektor AXEL NORDHULT (41) 43
Sekreterare: Civilingenjör STEN LUTHANDER 40
Övriga ledam.: Professor OSCAR COLLENBERG 43
» GEORG WÄSTLUND 42
» STIG EKELOF 42
Docent CARL HUGO JOHANSSON 43
Klubbmästare: Arkitekt GUNNAR HEIMBÜRGER 38

Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse:

Ordinarie: Överdirektör RYNO LUNDQUIST (38) 40
Professor FOLKE ODQVIST (38) 41
Suppleant: » GEORG WÄSTLUND 42.

Representant i Svenska Teknologföreningens biblioteksnämnd:

Bibliotekarien HILDA LINDSTEDT 37

3. Sammanträden.

Avdelningen har under året hållit två ordinarie sammanträden, nämligen den 20 april och 21 oktober, båda på Svenska Teknologföreningens lokal, samt ett extra sammanträde med damer den 1 juni på Restaurang Foresta.

Vid sammanträdet den 20 april hade inbjudits representanter för Kungl. Skolöverstyrelsen, Kungl. Flygförvaltningen, Luftfartsmyndigheten, Flygtekniska Försöksanstalten, Svenska Aeroplan A. B., A. B. Aerotransport, Flygtekniska Föreningen, Tekniska Gymnasiet i Norrköping, Tekniska Läroverket i Stockholm ävensom de tekniska instituten i Stockholm.

4. Föredrag.

Den 20 april: 1. »Synpunkter på den tekniska undervisningen i flygteknik, speciellt vid tekniska läroverk», av civilingenjör F. WÄNSTRÖM, Svenska Aeroplan A. B.

2. »Synpunkter på ämnet (se ovan) med hänsyn till flygvapnets behov», av flygingenjör T. EDLÉN.

Den 1 juni: »Seminarieövningar vid tekniska högskolor, några impulser från U. S. A», av civilingenjör P. HAMMARLUND, Asea, Ludvika.

Den 21 oktober: »Principer, metoder och resultat från psykologiska lämplighetsprövningar utförda vid Arbetsledareinstitutet», av amanuens G. WESTERLUND, Arbetsledareinstitutet.

5. Kommittéer.

1. Avdelningens valnämnd:

Professor ERIK LÖFGREN (sammankallande) (1941) 1943.

Docent GÖSTA ANGEL (1941) 1943.

Civilingenjör TOM NORDENSSON (1941) 1943.

Ingenjör NILS SMITH 1943.

2. Ständiga kommittén för svets teknik

(bildad 1941 inom avdelningen för mekanik):

Avdelningens representant: Överdirektör R. LUNDQUIST (1942).

3. Svenska Teknologföreningens kurskommitté:

Avdelningens kontaktman: Professor F. ODQVIST (1942).

4. Svenska Teknologföreningens högskolekommitté:

Ordinarie: Rektor A. NORDHULT.

Suppleant: Civilingenjör S. LUTHANDER.

6. Ekonomi.

Behållning 31/12 1942	642: 28
Anslag	300: — 942: 28
Utgifter under 1943	306: —
Behållning 31/12 1943	636: 28

Avdelningen har vid sammanträde den 21 oktober beviljat ett anslag på 500: — kronor till Kommittén för humanistisk orientering vid teknisk utbildning, vilket belopp dock ej utanordnats före 31/12 1943.

Stockholm den 31 december 1943.

FOLKE K. G. ODQVIST.

Ordf.

Sten Luthander.

Skr.

Berättelse över verksamheten år 1943 inom Svenska Teknologföreningens Avdelning för Industriell Ekonomi och Organisation.

Medlemmar.

Antalet medlemmar uppgick vid årsskiftet 1943/44 till 1 090. Under året ha 58 nya medlemmar invalts och 8 ha avlidit.

Styrelse och funktionärer.

Avdelningens styrelse har under året haft följande sammansättning:

Ordförande:	Professor TARRAS SÄLLFORS.
Vice ordförande:	Överingenjör HANS THORELLI.
Sekreterare:	Direktör MATS HEDE.
Vice sekreterare:	Civilingenjör BENGT FORSELL. Civilingenjör GÖSTA INGELMAN. Överingenjör ERIK BERGENDAL. Civilingenjör ERIC BRODÉN. Överingenjör SVEN ERIK ERIKSSON.
Suppleanter:	Överingenjör THURE ÖBERG. Civilingenjör BERTIL STARCK. Direktör HARALD ERIKSON. Direktör GÖSTA HALL.
Klubbmästare:	Civilingenjör STIG GÖTHLIN.
Vice klubbmästare:	Civilingenjör SVEN SKOGLUND.

Avdelningens representanter i föreningens styrelse har varit professor TARRAS SÄLLFORS och överingenjör HANS THORELLI med direktör MATS HEDE som suppleant.

I föreningens biblioteksnämnd har avdelningen representerats av överingenjör BERTIL STARCK.

Valnämnden har under året haft följande sammansättning:

Ordförande:	Generaldirektör G. ASTE, Stockholm. Civilingenjör H. NILSSON, Eskilstuna. Bergsingenjör L. NORDENFELT, Fagersta. Civilingenjör T. LIDNER, Södertälje. Direktör T. WAHREN, Norrköping.
-------------	---

Sammanträden.

Avdelningens styrelse har under året sammanträtt den 23 februari, 21 september, 26 oktober och 2 december.

Avdelningen har under året hållit 4 sammanträden, nämligen den 23 februari, 7 och 8 maj samt 26 oktober och 2 december.

Sammanträdet den 7 och 8 maj hade ordnats gemensamt med Ingenjörsklubben i Falun och ägde rum i Falun.

Föredrag.

Den 23 februari: »Mekanisternas arbetsfält». En undersökning av de under åren 1932—1941 utexaminerade högskolemekanisternas fördelning på näringsgrenar och arbetsområden, av civilingenjör FRED LIND.

Den 7 maj: »Aktuella problem för skogsnäringen» av professor THORSTEN STREYFFERT.

Den 26 oktober: »Om marknadsundersökningar», av direktör SVEN O. BLOMQUIST.

Den 2 december: »Registrerings- och klassificeringssystem inom industriföretag», av civilingenjör R. THORBURN, tekn. dr A. PALMGREN, civilingenjör G. GRÖNWALL och fil. dr A. SILOW.

Studiebesök.

Den 7 maj vid ASEA, Ludvika.

- » 8 » » Bergslagens festvåning och museum.
- » 8 » » Kvarnsvedens pappersbruk.
- » 8 » » Domnarvets industriskola.

Publikationer.

Teknisk Tidskrifts fackavdelning för industriell ekonomi och organisation, som redigerats av avdelningens fackredaktör ERIK SWARTLING och en redaktionskommitté, bestående av överingenjör B. STARCK, ordf., professor R. KRISTENSSON, diplomingenjör H. AGER och civilingenjör C. G. BRODÉN, har under året utkommit med 12 nummer på sammanlagt 92 sidor.

Industriförbundets »Rationaliseringsrevy» har under året, liksom föregående år, utskickats till avdelningens medlemmar.

Samarbete med andra föreningar.

Förutom samarbete med Ingenjörsklubben i Falun vid ordnande av sammanträdet i Falun har det under 1941 inledda samarbetet med

Företagsekonomiska föreningen och Svenska Ekonomiföreningen fortgått. Avdelningens medlemmar ha sålunda varit inbjudna till sammanträde med Företagsekonomiska föreningen den 29 jan., 23 mars, 9 april, 8 och 22 november samt med Svenska Ekonomiföreningen den 22 januari, 5 februari, 5 mars, 19 mars, 2 och 16 april.

Stockholm den 31 december 1943.

C. TARRAS SÄLLFORS.

Ordf.

/ Mals Hede.

Sekr.

Berättelse över verksamheten inom Svenska Teknologföreningens avdelning för Grafisk Teknik 1943.

Avdelningens medlemsantal var vid årets början 72 och vid dess slut 85. Under året har en medlem, dir. CARL RAMSTRÖM, avlidit 14 medlemmar ha under året invalts i avdelningen.

Avdelningens styrelse under 1943 har varit:

Ordförande: Ingenjör B. ALM.
Vice ordförande: Disponent G. SMITH.
Sekreterare: Civilingenjör C. H. JACOBSON.
Klubbmästare: » F. BJURNER.
» A. SKJÖLDEBRAND.
» A. ROSSWALL.

Avdelningen har i S. T. F:s styrelse representerats av herrar:

Ordinarie: B. ALM.
» G. SMITH.
Suppleant: C. H. JACOBSON.

Representant i Biblioteksnämnden har varit civilingenjör G. CARLSSON.

Under året har avdelningen hållit fyra sammanträden, varav två under våren och två under hösten.

Det första sammanträdet avhölls den 1 mars. Till ämne hade valts frågan: »Djuptryck contra offset». Föredrag hölls av civilingenjör KARL BERGSTRÖM om djuptryck och civilingenjör OVE PERSSON om offsettryck. Föredragen följdes av en livlig diskussion.

Vårens andra sammanträde avhölls i samband med avdelningens vårutflykt den 12 maj till Norrköping. Därvid besågos Norrköpings-Litografens och Holmens Bruks AB:s anläggningar. Deltagarna trakterades av dessa företag såväl med lunch som middag.

Årets tredje sammanträde hölls den 17 september. Det hade lyckats avdelningen att som föredragshållare värva en av föregångsmännen ifråga om grafiskt vetenskaplig forskning, Professor Dr. J. ALBRECHT vid Institut für Druck- & Reproduktionstechnik, Berlin. Ett talrikt auditorium hörde Professor Albrecht föreläsa om: »Die Entwicklung neuer Werkstoffe im graphischen Gewerbe und ihre Prüfung».

Det fjärde sammanträdet, som tillika var årsmöte, hölls den 11 december. Medlemmarnas damer hade inbjudits till sammanträdet. Vid detta kåserade redaktör VICTOR VINDE om: »Några synpunkter på amerikansk tidningspress».

För verksamheten under 1943 erhöll avdelningen ett anslag av 400 kronor. Vid årets början fanns ett tillgodohavande av kr. 277: 54 och under året har kr. 738: 40 förbrukats, varför avdelningen vid årets slut har en skuld på kr. 60: 86.

Stockholm den 20 januari 1944.

BRUNO ALM.

Ordf.

| C. H. Jacobson.

Skr.

Berättelse över verksamheten under år 1943 inom Tekniska Fysikers Förening, avdelning av Svenska Teknologföreningen.

1. Ledamöter.

Föreningens medlemsantal den 31/12 1943	37
Därav invalda under 1943	3

2. Styrelse och funktionärer.

Föreningens styrelse har under året haft följande sammansättning:

Ordförande:	O. BERG.
Vice ordförande:	C. SCHAUB.
Sekreterare:	S. MALMSTRÖM.
Teknisk sekr.:	R. PAULI.
Klubbmästare:	L. ELFVING.
Övrig ledamot:	I. WEIBULL.

Föreningens arbetsnämnd har bestått av SVEN MALMSTRÖM, (sammankallande), R. PAULI och M. CLAESSON. Representanter i Teknologföreningens styrelse: O. BERG, M. CLAESSON, suppleant S. MALMSTRÖM. Representant i Teknologföreningens biblioteksnämnd: S. MALMSTRÖM, Valnämnd: S. MALMSTRÖM, M. CLAESSON, C. H. JOHANSSON.

3. Verksamhet.

Föreningen har under året varit verksam, dels genom sammanträden, dels genom kurser.

4. Sammanträden.

Följande sammanträden ha hållits:

Den 21 januari, varvid civilingenjör H. E. LÖFKVIST, Linköping, höll föredrag över ämnet: »Något om aerodynamiska problem och forskningsproblem inom den moderna flygindustrin».

Den 22 februari, varvid ingenjör P. SJÖMAN, Göteborg, höll ett föredrag med titeln: »Spetsselektrodens nedsmältningshastighet vid bågsveltsning».

Den 1 april, varvid civilingenjör T. WILNER höll föredrag med titeln: »Några studier rörande gasjonisation».

Den 27 april, varvid Sir LAWRENCE BRAGG som föreningens gäst höll föredrag över ämnet: »Metals, a scientific account of metal flow and speculation about the origin of the physical properties of metals».

Den 14 maj, anordnat gemensamt med avdelningen för väg- och vattenbyggnadskonst, varvid följande föredrag förekommo:

1. Överstelöjtnant K. MAGNELL, Fortifikationsstyrelsen: *Inledning och orientering.*

2. Professor G. LJUNGGREN, Försvarsväsendets Kemiska Anstalt: *»Allmänna principer för avfuktning.»*

3. Docent C. H. JOHANSSON, Försvarsväsendets Kemiska Anstalt: *»Temperatur och fuktighet i bergskyddsrum vid olika avfuktningssystem.»*

4. Kapten FRED HANSEN, Fortifikationsstyrelsen: *»Principiella lösningar av inredningsproblemet för olika typer av skyddsrum.»*

Den 21 september, varvid professor W. WEIBULL höll föredrag med titeln: *»Den mekaniska verkningen av brisanta sprängämnen vid detonation i luft och vatten.»*

Den 19 oktober, varvid civilingenjör GÖTE MALMLÖW höll föredrag med titeln: *»Dielektriska egenskaper och genomslagshållfasthet hos fasta isolationsmaterial.»*

Den 11 december, med diskussion av de sakkunnigas förslag till kursplaner för avdelningen teknisk fysik.

Slutligen den 11 december, årsmöte.

5. Kurser.

Föreningen hade under året anordnat en kurs i teknisk mätteknik som varit uppdelad i två föreläsningsserier. Vid den första föreläsningsserien, som försiggick under tiden 12—15 april, förekommo följande föredrag:

Docent T. SVENSSON, Stockholm: *»Tekniska enheter.»*

Professor G. ISING, Djursholm: *»Galvanometrar och elektrometrar.»*

Civilingenjör S. LINDBERG, Stockholm: *»Konstruktiva synpunkter på elektriska visarinstrument.»*

Civilingenjör R. THORBURN, Ludvika: *»Hur göra de elektriska visarinstrumenten mångsidigt användbara.»*

Civilingenjör S. ÖVERBY, Stockholm: *»Växelströmsbryggor och kompensatorkopplingar.»*

Civilingenjör S. DAHLSTEDT, Lidingö: *»Förstärkare för mätändamål.»*

Civilingenjör R. THORBURN, Ludvika: *»Skrivande instrument och oscillografer.»*

Civilingenjör S. ÖVERBY, Stockholm: *»Några speciella teletekniska mätmetoder.»*

Fil. lic. E. FREDLUND, Stockholm: *»Akustiska mätmetoder.»*

Fil. dr H. HELLSTRÖM, Stockholm: *»Mätning av ljus.»*

Fil. dr H. HELLSTRÖM, Stockholm: *»Färgmätningar.»*

Vid den andra serien under tiden 4—6 november förekommo följande föredrag:

Fil. mag. J. NYSTRÖM: *»Temperaturnormaler och kalibrering av temperaturmättningsinstrument.»*

Civilingenjör T. WIDELL: *»Gastemperaturmätning och mätning av yttertemperatur.»*

Bergsingenjör H. NATHORST: *»Temperaturmätning inom metallurgien.»*

Fil. kand. H. RÅDSTRÖM: *»Mätning av höga och snabbt föränderliga temperaturer.»*

Civilingenjör R. THORBURN och civilingenjör P. HAMMARLUND: *»Fotografisk registrering av snabba förlopp»* (demonstration).

Professor W. WEIBULL: *»Mätning av korta tider och stora hastigheter.»*

Professor W. WEIBULL: *»Mätning och registrering av mekaniska svängningar och stötförlopp.»*

Civilingenjör H. ABRAMSON: *»Mikrokatorprincipen och dess användning för mätning av längder och krafter.»*

Civilingenjör S. ENGLESSON: *»Hydrodynamiska mätmetoder.»*

Civilingenjör S. E. GUDMUNDSSON: *»Aerodynamiska mätmetoder.»*

Civilingenjör C. SCHAUB: *»Mätningar vid hållfasthetsundersökningar.»*

Civilingenjör C. SCHAUB: *»Spänningsoptiska mätmetoder»* (demonstration).

I den första kursen deltog ca 200 personer, i den senare ca 170. Kursen kommer att utges i kompendieform av Teknisk Tidskrift.

6. Ekonomi.

Föreningens tillgångar under år 1943 ha utgjorts av:

Saldo från 1942.....	24: 04
Anslag från Svenska Teknologföreningen.....	300: —
Inkomst från kursverksamheten.....	6 299: —

Sammanlagt således 6 623: 04

Utgifter för bildmaterial, porton, representation i samband med föreläsningsserier utgjorde.....	743: 25
Motsvarande utgifter i samband med kursverksamheten...	2 377: 67

Sammanlagt utgöra utgifterna 3 120: 92

Föreningens tillgångar den 31/12 1943 utgjorde således kr. 3 502: 12.
Stockholm i januari 1944.

OWE BERG.

Ordf.

/ Sven Malmström.
Skr.